

z dnia 28 listopada 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487) i art. 10 ust 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015 r. nr 125 poz. 1390, z późn. zm.) - Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017, określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2017, określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Przyjmuje się Harmonogram działań i podział środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka na rok 2017, określony w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bystrzycy Kłodzkiej.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2017 i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Artur Pokora

Załącznik Nr 1
do Uchwały nr XXXII/265/16
Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej
z dnia 28 listopada 2016 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W BYSTRZYCY KŁODZKIEJ
NA ROK 2017**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2017 stanowi realizację zapisu art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich realizacji. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Głównymi założeniami programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programu.

Program przygotowano w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji poprzednich edycji programu z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w oparciu o diagnozę, na którą złożyły się analiza problemów społecznych i zasobów instytucjonalnych.

Program jest adresowany do osób fizycznych i prawnych realizujących zadania w wymienionych obszarach, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Bystrzyca Kłodzka

Realizacja zadań programu finansowana jest głównie ze środków pozyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W Gminie Bystrzyca Kłodzka pogłębiające się dysproporcje dochodowe rodzin, zjawiska związane ze sferą ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, bezrobocie, bezdomność, problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych, tworzą powiązany ze sobą konglomerat problemów społecznych, który ma znaczący wpływ na pojawianie się problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i wszystkimi wywodzącymi się z tego dysfunkcjami, jak: przemoc, rozpad rodziny, niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży, uzależnienie i współuzależnienie.

Ze względu na rozmiary tych zjawisk oraz ich społeczne i ekonomiczne koszty nadzwyczaj ważnym jest kontynuowanie stanowiącego część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych i uchwalanego corocznie przez Radę Miejską Bystrzycy Kłodzkiej - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Cele i zadania ujęte w niniejszym Programie są zgodne z rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opublikowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. zakłada również kontynuację zadań programu z roku ubiegłego. Sformułowane w nim cele ogólne i szczegółowe będą możliwe do osiągnięcia wówczas, gdy zapewnimy ciągłość realizacji podejmowanych w ramach programu zadań. W niektórych przypadkach, z uwagi na znaczenie i wartość merytoryczną uzupełniono zadania lub poszerzono ich zakres.

II. Podstawa opracowania

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań własnych gminy, wynika on z następujących aktów prawnych i dokumentów :

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz.487) – art. 4.1
2. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 poz. 224.)

3. Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, ze zm.).
5. Uchwała Nr XX/192/11 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Bystrzycy Kłodzkiej na lata 2010-2015
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 225 ze zm.)
7. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020
8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 poz. 930 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i o wolontariacie)

III. Charakterystyka problemów alkoholowych

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozeznanie skali problemów na terenie gminy, wzorców zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego zachowaniami pod wpływem alkoholu.

Przy opracowaniu diagnozy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2017 rok wykorzystano dane za 2015 rok z Urzędu Miasta i Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, szkół oraz wyniki badania na temat używania alkoholu, narkotyków i tytoniu przeprowadzonego na przełomie września i października 2016 roku z uczniami klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych.

Urząd Miasta i Gminy - Dostępność napojów alkoholowych

Miasto i Gminę Bystrzyca Kłodzka zamieszkiwało, według stanu na dzień 31.12.2015r. 18 896 mieszkańców.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych): stan na 31.12.2015 roku wynosił – 160, w tym :

- a) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 100
- b) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 60

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12.2015 r.) w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 57
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 41

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie (stan na 31.12.2015 r.), w tym :

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 53
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 21

Tabela Nr 1

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2015 roku:								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
21	21	22	64	17	13	10	40	104

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2015 roku:			
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem
7 369 300,58zł	1 265 060,41zł	6 308 269,14zł	14 942 630,13 zł

Dane uzyskane z UMiG w Bystrzycy Kł.

Policja – nietrzeźwość w miejscach publicznych

Podstawowym zadaniem policji jest ochrona życia, zdrowia i mienia, zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom, ale również działalność prewencyjna i interwencyjna. W ramach swoich zadań policjanci (dzielnicowi) rozpoznają sytuację, a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne, działania edukacyjne i motywujące, udzielają porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc.

Dane statystyczne policji związane z podejmowaniem interwencji i działań w związku z nadużywaniem alkoholu i niewłaściwymi zachowaniami pod wpływem alkoholu:

- Liczba nietrzeźwych osób poniżej 18 roku życia zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiedzonych do domów rodzinnych w 2015 roku – 12;
- Liczba zatrzymanych osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych w 2015 roku – 25

W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchamiają m.in. procedurę „Niebieskie Karty”. W naszej gminie w 2015 roku odnotowano:

Tabela Nr 2

L.P.	KATEGORIA OSÓB wg PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”	2015
1.	Liczba interwencji domowych dotyczące przemocy w rodzinie	99
2.	Liczba przypadków w których nastąpiło izolowanie sprawców od ofiar przemocy	32
3.	Postępowania przygotowawcze o przestępstwo z art.207 kk	19
4.	Liczba zatrzymanych za przestępstwo popełnione z art.62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	5

Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Bystrzycy Kłodzkiej

Pamiętać jednak należy, że statystyki kryminalne są źródłem informacji wyłącznie o przestępczości ujawnionej, poza nimi pozostaje wiele przestępstw z różnych powodów nieujawnionych. Wśród powodów nieinformowania policji o zaistniałym przestępstwie wymienia się decyzje samej ofiary, która może współczuć sprawcy (np. jeśli sprawcą jest osoba jej znana, spokrewniona z nią czy też zaprzyjaźniona) bądź też przeciwnie, obawiać się jej późniejszej reakcji (np. strach przed zemstą). W przypadkach np. znęcania się nad członkiem rodziny ofiara może czasami nie mieć świadomości, że dane zdarzenie jest przestępstwem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Głównym celami działań Komisji w Bystrzycy Kłodzkiej jest prowadzenie działań w celu zapobiegania nadużywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych, promowanie zdrowego trybu życia, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym, integrowania społeczeństwa lokalnego, podejmowanie działań w zakresie poradnictwa, interwencji wobec osób nadużywających alkoholu i narkotyków, działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, prowadzenie rozmów motywacyjnych oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z zaistniałymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Komisja ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie Gminy Bystrzyca Kłodzka zgodnie z stosownymi upoważnieniami wydanymi przez Burmistrza Gminy Bystrzyca Kłodzka;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój i porządek uliczny.

Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2016 r. poz. 224) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 poz.1390)

Tabela Nr 3

L.P.	KATEGORIA OSÓB	2015 rok
1	Liczba osób z którymi gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	100
2.	Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	12
3.	liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	5
4.	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych: Ofiary przemocy w rodzinie: Sprawcy przemocy w rodzinie: Świadkowie przemocy w rodzinie: Uruchomienie procedury Niebieskie Karty :	 13 12 3 0

Dane z GKRPAiN w Bystrzycy Kłodzkiej

W 2015 roku członkowie Gminnej Komisji w Bystrzycy Kł. przeprowadzili 11 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Punkt Konsultacyjny do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W punkcie w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2015 r. dyżury pełnili: przewodnicząca GKRPA, specjalista pracy socjalnej, pedagog, terapeuta uzależnień, psycholog i specjalista do spraw przemocy w rodzinie, członek GKRPA w Bystrzycy Kł.

Tabela Nr 4

Liczba osób oraz udzielonych im porad w punkcie konsultacyjno - informacyjnym w 2015 roku w poszczególnych kategoriach klientów:		
	Liczba osób	Liczba porad
1. Osobom z problemem alkoholowym	44	85
2. Dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	63	102
3. Osobom doznającym przemocy w rodzinie	26	47
4. Osobom stosującym przemoc w rodzinie	14	24

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej

Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej realizuje ustawę o zatrudnieniu socjalnym, której celem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób wykluczonych społecznie.

Reintegracja społeczna oznacza działanie mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach Centrum Integracji Społecznej umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

Reintegracja zawodowa oznacza działanie mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach Centrum Integracji Społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Program Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej od 2004 roku jest ważnym instrumentem wsparcia i reintegracji społecznej i zawodowej grup nie będących społecznie i ekonomicznie samo wystarczającymi oraz ich integracji z rynkiem pracy. Zasadniczym celem jest zwiększenie możliwości wyjścia z izolacji i przywrócenia ról społecznych, ról zawodowych, szczególnie osób długotrwale pozostających na marginesie życia społecznego. Zasadniczym zadaniem Centrum jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego umożliwiającego walkę z ubóstwem i społecznym wykluczeniem. Wysokość środków finansowych przeznaczonych w Gminie Bystrzyca Kłodzka w 2015 w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na zajęcia reintegracji zawodowej i społecznej prowadzone w Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kł. wnosila 236 130 tys. złotych.

W programie uczestniczyło 57 osób, 40 kobiet i 17 mężczyzn, w tym:

- 41 osób długotrwale bezrobotnych
- 7 osób niepełnosprawnych
- 7 uzależnionych od alkoholu
- 11 osoba z przyczyn społecznych (ubóstwo, bezrobocie)

rotacja uczestników:

- 6 osób zrezygnowało
- 9 osób usunięto z programu
- 8 osób podjęło pracę

Uczestnicy przez cały rok codziennie, w dni robocze, od godziny 7⁰⁰ do 13⁰⁰ przychodzą do Centrum Integracji Społecznej na zajęcia integracyjne, edukacyjne i motywacyjne. W ramach

programu otrzymują posiłek regeneracyjny. Mają do dyspozycji pracownika socjalnego i doradcę zawodowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej

W ramach realizacji swoich zadań pracownicy pomocy społecznej rozpoznają sytuację a w razie konieczności prowadzą działania interwencyjne i socjalne; prowadzą działania edukacyjne i motywujące, udzielają konkretnych porad w zakresie dalszych działań, możliwości i potrzeby uzyskania pomocy i wsparcia, informują o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc. Monitorują sytuację. W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, stosują procedurę "Niebieskiej Karty".

1.Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 roku, to - 1 146.

2.Liczba rodzin objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny w 2015 roku – 148.

3.Wysokość środków finansowych przeznaczonych w 2015 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł. na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym to kwota 357 892 tys. złotych.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 06.09.2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego składzie są przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Bystrzycy Kłodzkiej, Ochrony Zdrowia i Bystrzyckiego Towarzystwa Dobroczynnego.

Liczba	Stan na dzień 31.12.2015r.
1.Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2.Ilość założonych Niebieskich Kart	59
w tym środowiska z problemem alkoholowym	56

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej

Spożywanie napojów alkoholowych przez młodzież ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z gminy Bystrzyca Kłodzka na podstawie badań ankietowych dot. rozpowszechnienia używania alkoholu i narkotyków

W październiku 2016 roku uczniowie klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych wypełnili kwestionariusz ankiety na temat używania alkoholu, narkotyków i tytoniu. Głównym celem badania był: pomiar, interpretacja i opis rozpowszechniania zjawiska zażywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (tytoń, narkotyki, dopalacze, leki) przez młodzież szkolną z miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka.

Celami szczegółowymi badania były:

- o ocena skali i charakterystyka zjawiska używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną,
- o identyfikacja przyczyn sięgania po alkohol i środki psychoaktywne oraz ewentualne skutki tych doświadczeń,
- o ocena dostępności alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (fizyczna i psychologiczna),
- o charakterystyka ucznia stosującego/zagrożonego stosowaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych,

- o charakterystyka postaw otoczenia wobec zjawiska (nauczyciele, rodzina, rówieśnicy),
- o opis występowania problemu używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych (w środowisku rówieśniczym i w rodzinie),
- o charakterystyka postaw wobec regulacji prawnych związanych ze stosowaniem

Picie alkoholu przez młodzież

Na przełomie września i października 2016 roku w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Gminy Bystrzyca Kłodzka przeprowadzono badanie na temat używania alkoholu, narkotyków i tytoniu przez uczniów klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych.

Podane poniżej wyniki badania dotyczą próby uczniów liczącej:

1. 73 uczniów trzecich klas gimnazjalnych oraz
2. 40 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych

Dane zawarte w literaturze tematu pokazują, że ponad 80% młodzieży rozpoczyna picie alkoholu przed ukończeniem 18 roku życia, a pierwsze doświadczenia z piciem alkoholu najczęściej mają miejsce w okresie dorastania. Z punktu widzenia zarówno regulacji prawnych, jak i społecznych oczekiwań, picie alkoholu przez dzieci i młodzież jest jednym z tzw. zachowań problemowych okresu dorastania, jednak biorąc pod uwagę fakt, że inicjacja w zakresie picia alkoholu dotyczy zdecydowanej większości młodzieży, można ją traktować jako normatywne wydarzenie życiowe okresu dorastania. Te pierwsze doświadczenia nastolatków z alkoholem wiążą się z powszechnością używania alkoholu, nie zawsze i niezbyt rygorystycznymi czy też jednoznacznymi postawami wobec picia w „dorosłym” społeczeństwie, z różnymi mitami (np. „alkohol pomaga na ..., przy..., itp.) i powszechnością obyczaju picia „z okazji”, „dla uczczenia ...” itp. Okoliczności te wraz ze specyfiką okresu dorastania, z którą wiąże się m.in. dążenie nastolatków do pokazania się jako już nie-dziecko, a jako osoba dorosła, sprawdzania własnych możliwości w różnych dziedzinach życia, konieczność pokonania nieśmiałości i lęku towarzyszących nowym doświadczeniom społecznym, ciekawość dotycząca „zakazanego owocu” itp., sprzyjają inicjacji w zakresie picia alkoholu¹.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 60% gimnazjalistów z klas trzecich i 82,5% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Wódkę pije około 37,8% gimnazjalistów (co trzeci) i 80% uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych (częściej niż co drugi). Piwo piło prawie 60% gimnazjalistów i około 80% starszych uczniów, natomiast wino odpowiednio 48% i 61% badanych.

Preferencje spożywanych napojów alkoholowych są podobne wśród chłopców jak i wśród dziewcząt zarówno z trzecich klas gimnazjum jak i z drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Najbardziej popularnym napojem wśród chłopców i wśród dziewcząt jest piwo, potem wódka i wino.

W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem jakiejkolwiek napoje alkoholowe piło 56,8% młodszych uczniów i 74,5% uczniów starszych.

Na tym tle mniej dziwi wyższy odsetek konsumentów w klasach starszych – większość uczniów z tych klas w momencie badania zbliżała się do wieku dorosłości. Różnica między piciem alkoholu w czasie 12 miesięcy przed badaniem pomiędzy klasami młodszych i starszych uczniów wynosi niecałe 18%.

Za wskaźnik względnie częstego używania alkoholu przyjęto picie w czasie ostatnich 30 dni

¹ E. Stępień, Styl picia alkoholu w okresie od dorastania do wczesnej dorosłości. Część I: Wzory zmian intensywności picia alkoholu na podstawie badań katamnesticznych; Zakład Psychologii Klinicznej Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, s. 1

przed badaniem. Jakiegokolwiek napoje alkoholowe w tym czasie piło 42% uczniów z grupy młodszej i 72,5% uczniów z grupy starszej. Różnica w picu w ostatnim miesiącu przed badaniem pomiędzy klasami była znaczna i wynosiła prawie 30 punktów procentowych.

W dorosłej populacji w grupie abstynentów spotyka się wielokrotnie więcej kobiet, również spożycie alkoholu w tej grupie jest znacznie niższe niż wśród mężczyzn. W populacji młodzieży te proporcje są wyrównane, a w przypadku uczniów ze starszych klas nawet odwrócone.

Można zauważyć, że młodzież szkolna najczęściej sięga po piwo. Jest to alkohol, którego spróbowało najwięcej młodych osób. Najmniej uczniów sięga po wino. Niepokojący jest znaczny wzrost uczniów sięgających po mocne alkohole, np. wódkę. Niemal 7 na 10 uczniów sięga po wódkę lub inne mocne alkohole. Piwo jest popularniejszym alkoholem wśród uczniów niż uczeń. Wino jest najmniej popularnym alkoholem wśród uczniów. W ostatnich latach notuje się wzrost ilości młodych osób, które sięgają po ten rodzaj alkoholu.

W młodym pokoleniu, podobnie jak wśród dorosłych, wino i wódka zdają się pełnić inne funkcje. Picie wina ma wyraźnie bardziej symboliczny charakter, stąd wystarczają mniejsze ilości.

Wódka zaś służy głównie, jako intoksykant, stąd pije się jej więcej.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli przeprowadzona w 2013 r. wykazała, że palenie papierosów jest najczęściej występującym zjawiskiem patologicznym w polskich szkołach. Aż 76% uczniów zetknęło się z tym zachowaniem na terenie szkoły². Palenie papierosów przez uczniów przyjmuje dwie formy: jest to palenie regularne, bądź palenie okazjonalne. Z przeprowadzonych badań wynika, że 58% uczniów w ogóle nie sięga po papierosy, 21% pali regularnie, a kolejne 21% okazjonalnie.

Wśród uczniów oceniających sytuację materialną swojej rodziny jako dobrą po papierosy sięga 48% uczniów, podczas gdy wśród oceniających tę sytuację źle jest to 35% uczniów.

Po papierosy sięgają częściej uczniowie, którzy osiągają niższe wyniki w nauce (50%), niż ci, którzy mają dobre oceny w szkole (32%).

Partnerzy w realizacji programu

Realizację zadań programu koordynuje Koordynator ds. Profilaktyki Uzależnień w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, z którym podejmują współpracę i realizują powierzone im zadania:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury
3. Policja
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
5. Szkoły
6. Organizacje pozarządowe
7. Placówki ochrony zdrowia
8. Prokuratura Rejonowa w Bystrzycy Kłodzkiej
9. Sąd Rejonowy w Kłodzku

Podmioty, instytucje i osoby fizyczne podejmujące inicjatywy związane z problematyką uzależnień.

IV. Cele i założenia programu

1. Nadrzędne cele programu

- 1) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem środków uzależniających.

² Przeciwdziałanie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Informacja o wynikach kontroli, NIK, KNO-4101-03-00/2013, s. 1219

- 3) Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 4) Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom.

2. Cele szczegółowe programu

- 1) Propagowanie modelu zdrowego stylu życia – wolnego od uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.
- 2) Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców, głównie dzieci i młodzieży na temat problemów związanych z używaniem alkoholu oraz możliwości zapobiegania takim zjawiskom.
- 3) Zmniejszenie rozmiaru szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych uzależnieniami, piciem ryzykownym i przemocą domową.
- 4) Zwiększenie dostępności i poprawa jakości pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- 5) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.
- 6) Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym.

V. Zadania gminnego programu do realizacji:

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln³.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, który w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X (ICD X). W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń.

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie.

1) Współpracę z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu – realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kłodzkiej.

2) Podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzających do zmotywowania do poddania się dobrowolnemu leczeniu wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz prowadzenie postępowań zmierzających do wydania przez Sąd Postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

³ Moskaiewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B. (red.), Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań PN. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012.

- 3) Kontynuację działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 4) Dofinansowywanie szkolenia do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień.
- 5) Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną- realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 2) Podejmowanie działań w ramach gminnego punktu informacyjno – konsultacyjnego w zakresie motywowania do podjęcia leczenia, rozpoznawania i monitorowania problemów rodziny i zaplanowania pomocy dla jej członków - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 3) Organizowanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dla dzieci osób uzależnionych od alkoholu i ofiar przemocy we współpracy z osobami i instytucjami przygotowanymi do organizowania takiej pomocy (rozmowy i porady indywidualne dla uzależnionych i współuzależnionych, zajęcia dla dzieci, poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie) - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny.
- 4) Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności świetlic środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze, zajmujących się organizacją czasu wolnego, pomocą w nauce, rozwijaniem zainteresowań, wspieraniem rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi - realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 5) Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 6) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, Policja, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Zespół Kuratorów Sądu Rejonowego w Kłodzku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenia, Szkoły, Bystrzyckie Stowarzyszenie Dobroczynne.

Przeprowadzone w 2015 roku, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% - przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej)⁴. Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol(37,2% ofiar przemocy fizycznej, 28% ofiar przemocy psychicznej, 19,3% przemocy ekonomicznej i 37,5% przemocy seksualnej). Ponadto z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice (opiekunowie) alkoholu nie nadużywają(29%).

Powyższe dane jednoznacznie pokazują skalę problemu przemocy w rodzinie i wskazują na konieczność kontynuowania w środowiskach lokalnych przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Podstawą do ich podejmowania są ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka SA to poniższe działania:

- organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie na temat możliwości oddziaływań wobec sprawców przemocy, podejmowania interwencji z wykorzystaniem procedury "Niebieskie Karty" oraz uruchamiania procedur prawno-karnych;
- usprawnienie współpracy i przepływu informacji między przedstawicielami różnych służb, w tym policji i kuratorskiej służby sądowej, w celu przeprowadzania szybszej i skuteczniejszej interwencji wobec sprawców przemocy;

⁴ www.mpips.gov.pl/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie-nowa/ogolne/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/

- upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie gminy lub powiatu oddziaływaniach adresowanych do osób krzywdzących swoich bliskich;
 - włączanie się w ogólnopolskie kampanie promujące życie bez przemocy;
 - przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym.
- 7) Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, pedagogów, dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie (koordynowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej)
- 8) Tworzenie gminnego systemu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach współpracy z Policją, Prokuraturą, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Punktem informacyjno-konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie realizator: Zespół Interdyscyplinarny.
- 9) Monitorowanie skali problemów zjawiska przemocy domowej (badania ankietowe, analizy realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- 1) Prowadzenie w szkołach i innych placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 2) Udział w akcjach i w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (kampania ogólnopolska „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Reaguj na przemoc”) placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.
- 3) Organizacja lokalnych kampanii, na temat uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie, dla mieszkańców miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.
- 4) Organizowanie pozalekcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży - dofinansowanie zajęć w czasie wolnym od nauki szkolnej, połączonych z programem profilaktycznym realizator: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu zapobiegania sprzedaży napojów alkoholowych niepełnoletnim i nietrzeźwym, realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.
- 6) Współpraca z Policją w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych.
- 7) Dopuszczenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma (prenumerata „Niebieska Linia”, „Świat problemów”), programy do komputera, materiały biurowe.
- 8) Prowadzenie działalności edukacyjnej w środowisku w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie oraz propagowanie informacji n.t. ogólnopolskiego telefonu zaufania – Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia oraz instytucji wsparcia dla ofiar przemocy w najbliższym otoczeniu - realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Bystrzycy Kł.
- 9) Przeprowadzenie badań i opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych diagnozy problemów społecznych w gminie Bystrzyca Kłodzka placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej.

10) Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym(badania ankietowe, analizy) - placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, organizacje pozarządowe.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1) Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin alkoholu – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.

2) Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł.

3) Prowadzenie zajęć kulturalno-oświatowych i artystycznych lub sportowo-rekreacyjnych z dziećmi i młodzieżą wypełniających ich wolny czas i motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu.: placówki oświatowe(poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), organizacje pozarządowe.

Zadanie 5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Współfinansowanie Centrum Integracji Społecznej celem prowadzenia programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych – realizator: Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kł.

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bystrzycy Kł. powołanej Zarządzeniem Nr OR.0050.16.2014 Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 21 stycznia 2014 roku, zmienionej Zarządzeniem Nr 571/2016 Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 stycznia 2016 roku 2016 roku są:

- 1) Dorota Jaworska - przewodnicząca
- 2) Hanna Sulikowska - sekretarz
- 3) Jolanta Płazińska
- 4) Irena Stawiarska
- 5) Kazimierz Wrzeszcz

Do zadań ustawowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy :

1. Opiniowanie, inicjowanie i współpraca w zakresie realizacji zadań wykonywanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu a w szczególności :
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i motywowanie jej do zaprzestania nadużywania alkoholu i/lub poddania się dobrowolnemu leczeniu.
 - c) w przypadku braku zgody na dobrowolne leczenie się – skierowanie na badania przez biegłych(psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
 - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
 - e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego.

3. W przypadku wystąpienia równocześnie przemocy, uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"
4. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust.1 i 2 ustawy limit punktów i zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych).
5. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia Burmistrza).
- 6.

Zasady kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

1. Kontroli podlegają przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.
2. Kontrole przeprowadzają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub wspólnie z funkcjonariuszami Policji.
3. Zakres kontroli obejmuje:
 - a. zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem,
 - b. przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Osoby kontrolujące mają prawo do:
 - a. wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w dniach i godzinach, w których jest prowadzona ta działalność,
 - b. żądania okazania zezwoleń oraz pisemnych lub ustnych wyjaśnień.
5. Czynności kontrolnych, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
6. Protokół z kontroli, kontrolujący przekazują Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Podmiot kontrolowany, w przypadku otrzymania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia kontroli, przesyła do organu wydającego zezwolenia pisemną informację o wykonaniu zaleceń.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane jest z budżetu Gminy Bystrzyca Kłodzka w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.
2. Członek Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.
3. Za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Komisji członkom Komisji przysługuje ryczałt miesięczny w wys.:
 - o przewodniczący Komisji – 620 zł.
 - o sekretarz Komisji – 520 zł.
 - o pozostali członkowie Komisji – 420 zł.
4. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 3 wypłacane jest miesięcznie zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu Komisji, pod warunkiem, że posiedzenia Komisji odbywać się będą poza godzinami pracy bez względu na czas trwania posiedzenia.

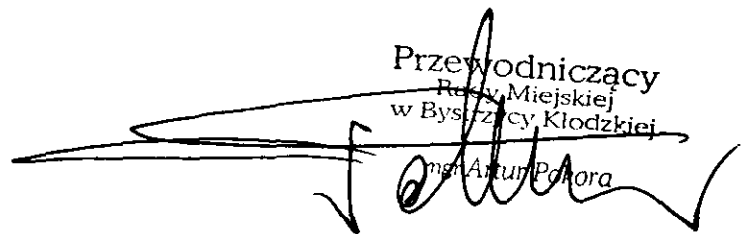
VII. Ewaluacja programu

1. Realizacja programu i skuteczność podejmowanych oddziaływań będzie monitorowana poprzez prowadzenie rozmów z adresatami programu, badań, ankiet i sporządzanie analiz dotyczących założeń programu. Podstawowymi wskaźnikami efektywności gminnego programu będzie :

- 1) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- 2) ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych,
- 3) liczba pacjentów objętych opieką leczniczą i rehabilitacyjną,
- 4) liczba osób objęta reintegracją,
- 5) liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą,
- 6) liczba dzieci objętych pomocą,
- 7) liczba osób deklarujących abstynencję,
- 8) ilość miejsc pomocy dla rodzin osób uzależnionych,
- 9) ilość osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu zostały skierowane na Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 10) ilość osób przeszkolonych do rozwiązywania problemów uzależnień.

VIII. Uwagi końcowe

1. Dopuszcza się możliwość wprowadzania do niniejszego Programu korekt, wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb, koniecznych do prawidłowej jego realizacji.
2. Podmioty chcące uzyskać wsparcie i realizować zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia pisemnego wniosku/oferty na realizację zadania w biurze Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, zawierającej merytoryczny opis projektu/programu (podstawowe założenia i cele, dane wnioskodawcy, adresaci zadania, liczba uczestników, miejsce i czas realizacji zadania, sposób realizacji, harmonogram działań i kosztorys programu/zadania).
3. Podmioty, które skorzystały ze wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach Gminnego Programu zobowiązane są do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji zadania (należy określić, czy zakładane cele zostały osiągnięte i w jaki sposób, opisać podjęte działania, podać liczbę osób, uczestników, załączyć rozliczenie finansowe).

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Byszczycy Kłodzkiej

mgr Artur Pokora

Załącznik Nr 2
do Uchwały nr XXXII/265/16
Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej
z dnia 28 listopada 2016 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA
Na ROK 2017**

I. WPROWADZENIE

Zjawisko sięgania po substancje psychoaktywne (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze) przez młodzież jest jednym z problemów społecznych. Młodzież sięga nie tylko po legalne¹ używki – alkohol i papierosy, ale także po nielegalne, a więc narkotyki i tzw. dopalacze. Według obserwatorów i badaczy zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież w ciągu lat następują zmiany w popycie na różnego rodzaju substancje. W latach 90 XX w. w wyniku transformacji ustrojowej poza wzrostem gospodarczym nastąpił wzrost dostępu do narkotyków syntetycznych, takich jak amfetamina czy ecstazy. W ostatnich latach dostrzegalne jest zjawisko pojawiania się nowych narkotyków, tzw. dopalaczy. W 2010 r. w Europie wykryto ponad 40 nowych substancji psychoaktywnych, a w Polsce działało w tym czasie ponad 1400 sklepów z tzw. dopalaczami. Znacznie zwiększyła się też podaż substancji legalnych, np. papierosów i alkoholu, którym towarzyszą kampanie promocyjne i reklamowe. Zmieniają się również postawy społeczne wobec substancji psychoaktywnych. W polskim parlamencie jedna z partii politycznych chciałaby zalegalizować narkotyki, a Marsze Wyzwolenia Konopi gromadzą coraz więcej zwolenników.²

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 określa w szczególności strategiczne cele i zadania gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224). Ustawa nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją.

Program, opierający się na Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stwarzania warunków sprzyjających zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców Gminy Bystrzyca Kłodzka, właściwemu wychowaniu młodego pokolenia oraz zachowaniu ładu i porządku publicznego.

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w Polsce obejmujących m.in. promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia, informowanie o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych oraz działalność interwencyjną, zobowiązane są odpowiednie organy administracji rządowej, instytucje przez nie nadzorowane oraz samorządy lokalne.

Organizacjami uprawnionymi do ww. działań są organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), organizacje kościelne, związki samopomocy, rodziny osób uzależnionych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy w oparciu o akty prawne:

1. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 poz. 224.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487) – art. 4.1.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. nr 125, poz. 1390, ze zm.).
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
5. Uchwała Nr XLI/260/05 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 13 maja 2005 w sprawie przyjęcia Strategii Integracji Społecznej dla Bystrzycy Kłodzkiej gminy miejsko-wiejskiej na lata 2005-2020.
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 225 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 nr poz. 930).

Ustawodawca nakładając na samorządy zadania z zakresu profilaktyki uzależnienia od

¹ Używki takie, jak alkohol i papierosy są substancjami legalnie dostępnymi, jednak jedynie dla osób dorosłych. Żadne używki nie są legalnie dostępne dla dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia.

² E. Stępień, Styl picia alkoholu w okresie od dorastania do wczesnej dorosłości. Część I: Wzory zmian intensywności picia alkoholu na podstawie badań katamnesticznych; Zakład Psychologii Klinicznej Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie,

środków psychoaktywnych wskazuje na konieczność współpracy wszystkich podmiotów działających na szczeblu lokalnym w budowaniu spójnej strategii przeciwdziałania narkomanii.

REALIZATORAMI GMINNEGO PROGRAMU W NASZEJ GMINIE SĄ:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Komisariat Policji
4. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
6. Szkoły
7. Organizacje pozarządowe
8. Placówki ochrony zdrowia.

Realizacja programu prowadzona jest zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień
- 5) dostępu do informacji

II. DIAGNOZA

W maju i czerwcu 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badanie ankietowe na losowej próbie reprezentatywnej uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Badania ESPAD podjęto po raz pierwszy w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group), działającej przy Radzie Europy.

Celem badań, powtarzanych co 4 lata, jest monitorowanie natężenia problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

W 2015 r. badanie zostało zrealizowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

Zgodnie z oczekiwaniami, wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, zwłaszcza alkoholu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 24,3% młodszych uczniów i 37,3% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia wśród substancji nielegalnych jest amfetamina - ok. 4,6% wśród uczniów gimnazjów i 8,3% wśród uczniów szkół wyższego poziomu. Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka 19% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 32%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. W zakresie używania przetworów konopi obserwowaliśmy podobne tendencje w obu grupach wiekowych, jednak wyniki w 2015 r. sugerują odmienności. Wzrost wszystkich trzech wskaźników w młodszej grupie uległ zahamowaniu, podczas gdy w starszej tylko odsetki używających w czasie ostatnich 30 dni nie uległy zmianie. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie, jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Inne wskaźniki problemu marihuany i haszyszu, takie jak postrzegana dostępność czy oferty tych substancji, jak również zasięg używania ich w otoczeniu badanych, wykazują podobne tendencje jak rozpowszechnienie używania. W młodszej grupie w 2015 r. zaznaczył się spadek, w starszej stabilizacja lub lekki wzrost. Potwierdza to tezę o zahamowaniu trendu wzrostowego problemu

przetworów konopi wśród piętnasto-szesnastolatków oraz przynajmniej zmniejszenie tempa wzrostu w starszej kohorcie.

W obszarze oceny ryzyka, związanego z używaniem substancji, obserwowaliśmy spadek odsetków badanych, przypisujących używaniu marihuany lub haszyszu duże ryzyko. Ten niekorzystny trend w 2015 r. uległ zahamowaniu. Odsetki przypisujących duże ryzyko regularnemu używaniu przetworów konopi nawet wzrosły.

Odsetki uczniów, którzy używali dopalaczy, są niższe niż odsetki używających przetworów konopi.

Nie odnotowano wzrostu tych odsetków między 2011 i 2015 r. Wśród uczniów ze starszej kohorty obserwuje się nawet spadek rozpowszechnienia używania tych substancji na przestrzeni całego życia oraz w czasie ostatnich 12 miesięcy.³

Opracowanie programu zostało poprzedzone Diagnozą Zjawiska Przemocy w Rodzinie przeprowadzoną w 2013 roku oraz badaniem na temat używania alkoholu, narkotyków i tytoniu przez uczniów klas drugich ponadgimnazjalnych i klas trzecich gimnazjalnych w październiku 2016 roku.

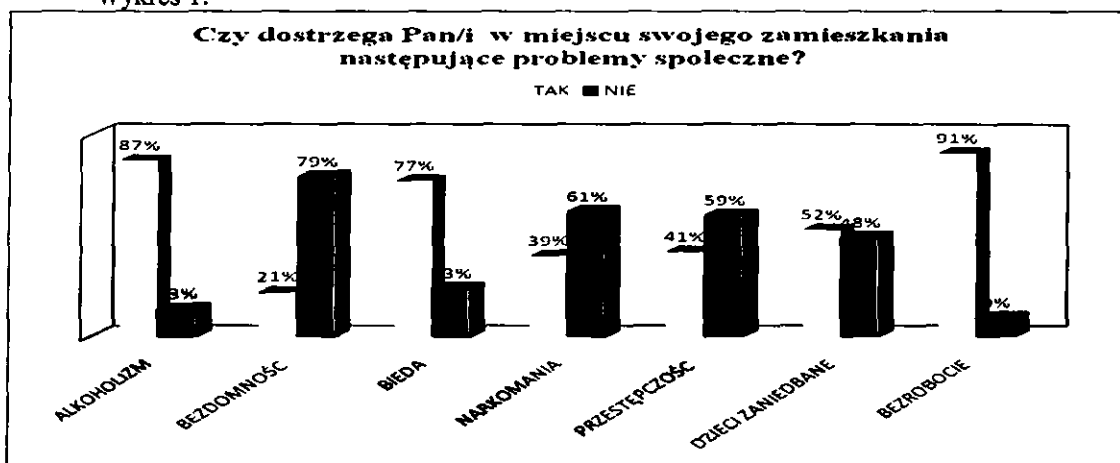
Używanie innych substancji psychoaktywnych

Do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i obrót nimi są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

W obu przypadkach na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (10,8% wśród uczniów klas młodszych i 20% w starszej grupie), a na drugim leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (0,2% wśród uczniów klas młodszych i 8% w starszej grupie). Amfetamina znalazła się na trzecim miejscu (2% w gimnazjach), w starszych klasach (6%). Na czwartym z kolei ułożyły się substancje wziewne używane przez cdwudziestego ucznia (5%) oraz inne substancje odurzające „nie wiem co to było” (6%).

Nasilenie działań profilaktycznych powinno być ukierunkowane na rozwijanie u młodzieży postaw asertywnych, wzmacnianie konstrukcji emocjonalno-psychicznej uczniów oraz ukazywanie ciekawych, zdrowych form spędzania wolnego czasu i rozwijania własnych zainteresowań. Tylko przez kształtowanie pozytywnych postaw życiowych możemy pomóc dzieciom i młodzieży uzyskać odporność na oferowane zewsząd namiastki dorosłości i złudzenia wolności. Wśród najbardziej dominujących problemów społecznych, na które wskazują mieszkańcy Bystrzycy Kłodzkiej narkomania znajduje się na czwartym miejscu.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie na podstawie ankiety.

³ UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ W 2015 r. Janusz Sierosławski, Warszawa 26.11.2015 r.

Z usług Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej skorzystało z problemem narkomanii :

	2011		2012		2013		2014	
	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób
Narkomania	1	1	1	1	1	1	1	1

Od dnia 06 maja 2010 r. w Bystrzycy Kłodzkiej na terenie przychodni miejskiej przy ulicy Sienkiewicza 8, działa Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W Punkcie przyjmowani są pacjenci z problemami uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dotknięte przemocą domową.

III. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań, jakie gmina zobowiązana jest prowadzić przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z powyższym celem głównym gminnego programu jest:

OGRANICZENIE UŻYWANIA NARKOTYKÓW I ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Na poziomie gminnym wskazany cel realizowany jest w następujących obszarach działania:

1. PROFILAKTYKA
2. LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH
3. BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

AD. 1.

*** PROFILAKTYKA ***

Cel: Zatrzymanie wzrostu rozpowszechniania i używania środków psychoaktywnych, podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie problemów narkomanii w gminie.

Cele szczegółowe i zadania:

1.1. Zwiększenie skuteczności oraz podniesienie jakości realizowanych działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) Wspieranie szkół w realizacji programów profilaktycznych: np.: warsztatów psychologicznych, szkoły komunikacji, programów radzenia sobie ze stresem i agresją, warsztatów kształtujących postawy asertywne, zajęć wychowawczych związanych z źródłami i skutkami nałogów, spektakli profilaktycznych.
- 2) Dbłość o aktywne uczestnictwo rodziców, uczniów i nauczycieli w realizacji programów profilaktycznych.
- 3) Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych np. kółek przedmiotowych, teatralnych i zajęć sportowo-rekreacyjnych.
- 4) Podnoszenie jakości pracy świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych.
- 5) Wspieranie aktywnych form spędzania czasu podczas wakacji letnich.
- 6) Edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej za wytwarzanie, posiadanie i nakłanianie do spożycia środków odurzających i substancji psychoaktywnych.
- 7) Organizowanie spotkań specjalistów terapii uzależnień, policji i nauczycieli w celu wypracowania skutecznych form działań profilaktycznych.
- 8) Dbłość o bezpieczeństwo na terenie placówek edukacyjnych: wspieranie rozwoju monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego.
- 9) Organizowanie działań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczanie dostępności środków odurzających na rynku oraz pociąganie do odpowiedzialności karnej osób dopuszczających się

przestępstw z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*.

1.2. Przeciwdziałanie próbom pierwszych eksperymentów ze środkami psychotropowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na dostępność tzw. dopalaczy, a równocześnie zatrzymanie tendencji obniżania wieku inicjacji narkotykowej.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
- 2) Spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci w wieku szkolnym, szkolenia osób zajmujących się pracą z dziećmi oraz szkolenia dla policji i straży miejskiej.
- 3) Różnorodność ofert spędzania wolnego czasu oraz dostępność do nich.
- 4) Wspieranie pozalekcyjnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

1.3. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Realizator: placówki oświatowe (poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły), Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja w Bystrzycy Kł., Zespół Interdyscyplinarny.

ZADANIA:

- 1) Popularyzowanie wiedzy o chorobie narkotykowej w formie informatorów, broszur, plakatów, ulotek udostępnianych przez instytucje (szkoły, podstawowa opieka zdrowotna, ośrodki pomocy społecznej), a także organizacje pozarządowe.
- 2) Wykorzystywanie środków masowego przekazu do informowania o adresach instytucji i organizacji, w których osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- 3) Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych.
- 4) Informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, a także o jej skutkach (ulotki, materiały promocyjne).

AD. 2.

***** LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH *****

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

Cel: Ograniczanie szkód zdrowotnych.

Cele szczegółowe i zadania:

2.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osób uzależnionych od narkotyków, używających narkotyków w sposób szkodliwy oraz członków ich rodzin.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) współpraca z placówkami leczenia odwykowego: Poradnią Leczenia Uzależnień w Kłodzku i w Dusznikach Zdrój oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej z terenu miasta i gminy Bystrzyca Kłodzka, w zakresie umożliwiania uzależnionym od alkoholu odbycia leczenia odwykowego pod opieką wykwalifikowanego personelu.
- 3) pomoc psychologiczna, prawna, poradnictwo dla rodzin z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych. Doposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, niezbędne pomoce i literaturę fachową, czasopisma („Alkoholizm i Narkomania”), materiały biurowe.

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2.2. Współpraca między instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., Policja, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.

ZADANIA:

- 1) Współdziałanie z wszystkimi zaangażowanymi podmiotami na rzecz kompleksowego rozwiązania problemów narkomanii, a także dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

AD. 3.

• ** BADANIA, MONITORING I EWALUACJA ***

Cel: Stworzenie systemu informacji i monitorowania na temat skali zjawiska narkomanii w naszym mieście niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki wobec narkomanii.

- Cele szczegółowe i zadania:

3.1. Stworzenie systemu informacji na temat skali zjawiska narkomanii w gminie.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł.

ZADANIA:

- 1) wymiana informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami odpowiedzialnymi za politykę antynarkotykową na poziomie lokalnym.

3.2. Diagnoza/ocena stanu zagrożenia problemami narkotyków i narkomanii na terenie miasta.

Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kł., placówki oświatowe, Policja.

ZADANIA:

- 1) prowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
- 2) zbieranie i analiza danych statystycznych uzyskanych od instytucji zajmujących się działalnością interwencyjną, profilaktyczną, terapeutyczną i leczniczą.

3.3. Wskaźniki realizacji programu:

- 1) liczba spotkań dotycząca profilaktyki uzależnień,
- 2) liczba realizowanych programów profilaktycznych w szkołach,
- 3) liczba uczniów biorących udział w programach profilaktycznych,
- 4) liczba rodziców biorących udział w programach,
- 5) liczba nauczycieli, pedagogów uczestniczących w szkoleniach,
- 6) liczba osób korzystających z zajęć w placówkach środowiskowych,
- 7) baza danych o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych oraz zakresie ich działania,
- 8) liczba przeprowadzonych konkursów o tematyce profilaktycznej,
- 9) liczba uczniów uczestniczących w konkursach,
- 10) liczba osób uczestniczących w biwakach, koloniach, wycieczkach, itp.,
- 11) liczba przeprowadzonych kontroli w miejscach szczególnie narażonych,
- 12) liczba wszczętych postępowań policyjnych,
- 13) liczba zakupionych materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, książki, filmy, itp.),
- 14) liczba osób biorących udział w imprezach sportowych, kulturalnych,
- 15) liczba przeprowadzonych wywiadów, ankiet.

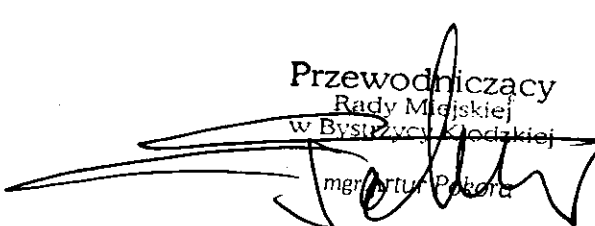
IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sposób finansowania:

Program finansowany będzie z budżetu gminy, może być również finansowany ze środków pozabudżetowych. Kierownik OPS złoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu w każdym kolejnym roku.

Opracowała Jolanta Płazińska- koordynator ds. Uzależnień i Profilaktyki

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystřym Kłodzku

mgr Artur Pokora

**Harmonogram działań i podział środków na realizację zadań Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu
Przeciwdziałania Narkomanii
DLA GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA
NA ROK 2017**

Dochody - 390 000 zł

Wpływy za wydane zezwolenia 390 000 zł.

Wydatki :

1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: **369 000**

2. Program Przeciwdziałania Narkomanii: **21 000**

85154: PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
2650	Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego: 1. Dofinansowanie programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych w Centrum Integracji Społecznej.	236 130	257 040	109%	254 000	98,8%
2820	Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	16 500	16 500	100%	16 500	100%
	1. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych realizujących programy opiekuńczo-	16 500	16 500		16 500	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	wychowawcze: dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemami alkoholowymi					
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych: Wynagrodzenie członków GKRPA	29 280	27 600	94%	28 800	104%
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	1 050	600	57%	900	150%
4120	Składki na Fundusz Pracy	120	40	33%	0	0
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	23 200	17 000	62%	16 500	97%
	dyżury w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie: 1.Umowa zlecenie: -psycholog -terapeuta Specjalista ds.przeciwdziałania przemocy w rodzinie -psychiatra	16 200	10 000	62%	16 500	
	Dofinansowanie działań celowych służących wspomaganiu procesu powrotu do zdrowia, i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin	7 000	7 000	100%	0	0
4210	Zakup materiałów i wypożyczenia	2 000	2 000	100%	5 040	165,8% %
	1. Zakup materiałów informacyjno-					

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy: ulotki, broszury, poradniki, informatory, plakaty	250	250		250	
	2.W ramach zapotrzebowania GRPA, Punktu Konsultacyjnego: środki czystości, materiały biurowe.	250	250		250	
	3.a.działania z zakresu przemocy w rodzinie b.Zakup 2 fotelików do przewożenia dzieci w samochodzie+1 siedzisko	0 500	1 000 0		2 000 0	
	4.Zakup nagród przy realizacji lokalnych konkursów.	1 000	500		940	
	5.Zakup narkotestów dla Komisariatu Policji	0	0		1 600	
4220	Zakup środków żywności	400	400	100%	400	100%
	1.Zakup słodyczy jako upominki i nagrody przy organizacji konkursów, imprez profilaktycznych.	200	200		200	
	2.Zapewnienie poczęstunku podczas organizowanych szkoleń, konferencji i warsztatów (kawa, herbata, słodycze, owoce)	200	200		200	
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.	500	500	100%	500	100%
	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek	500	500		500	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup: - publikacji z zakresu wychowania i profilaktyki (wydawnictwa edukacyjne) -czasopism profilaktycznych (roczna prenumerata „Niebieska Linia”, „Świat problemów”) - płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych.					
4300	Zakup usług pozostałych	43 360	48 860	113%	39 160	79%
	1.a.Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć profilakt.) b. program profilaktyczny- godziny pozalekcyjne	24 000 8 000	24 000 8 000		0 8 000	
	2.Dofinansowanie prowadzenia w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, profilaktyczno- edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży (rekomendowane i autorskie)	3 000	3 000		3 000	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	Archipelag Skarbów - program profilaktyki zintegrowanej dla gimnazjalistów i uczniów szkół średnich.	0	0		7 000	
	3.Zakup pakietu bazowego materiałów kampanii :” Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Reaguj na przemoc!” (pakiet dla zespołów interdyscyplinarnych)	2 460	2 460		2 460	
	4.Przeprowadzenie lokalnej diagnozy występowania zjawiska przemocy.	0	2 000		0	
	5.Przeprowadzenie badań i opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych	0	0		5 000	
	6.Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnień.	3 000	3 000		4 000	
	7.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego ds.Uzależnień(zgodni e z umową najmu użytkowania lokalu)	1 000	3 000		3 500	
	8.Sprzątnie lokalu GKRPA i PK	0	0		1 200	
	9.Opłacenie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,	900	1500		3 000	
	10.Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	1 000	1 000		1 000	
	11.Opłaty z tytułu zakupu usług	0	900		1 000	

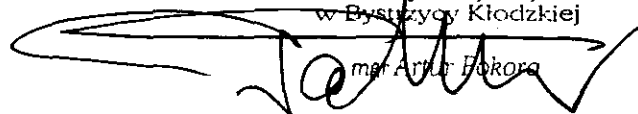
Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	pocztowych					
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 580	1 580	100%	1 200	75,9%
4410	Delegacje pracownicze Szkolenia członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych.	500	500	100%	1 500	300%
4700	Organizacja szkoleń, kursów, warsztatów i treningów dla członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego.	1 000	1 000	100%	4 500	450%
	1.dla członków GKRPA i ZI	0	2.000		2 000	
	2.dla sprzedawców alkoholu	0	0	0	2 500	
	RAZEM:	355 620	373 120	105%	369 000	98,8%

Program Przeciwdziałania Narkomanii

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	9 000	5 000	55%	6 000	120%
	Umowa zlecenie, umowa o dzieło: -terapeuta uzależnień- praca w Punkcie Konsultacyjnym do spraw rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	9 000	5 000		6 000	
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.	200	200	100%	200	100%
	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, GKRPA i Punktu Konsultacyjnego zakup: - publikacji z zakresu wychowania profilaktyki i przemocy domowej (wydawnictwa edukacyjne) - czasopism profilaktycznych - roczna prenumerata: „Alkoholizm i narkomania” - płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych.	200	200		200	
4300	Zakup usług pozostałych	20 820	8 460	41%	11 460	135,5%
	1.Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą (wycieczka, półkolonie, kolonie, obozy – obowiązkiem podczas wypoczynku jest	13 000	0		0	

Paragraf	Zadanie	Wysokość środków w 2015	Wysokość środków w 2016	Wskaźnik wzrostu	Wysokość środków w 2017	Wskaźnik wzrostu
	realizacja programu zajęć profilaktycznych)					
	2.Finansowanie i organizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia: przeciwdziałania narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży.	3 000	3 000		2.000	
	3.Szkolenie p.t „Narkotyki i dopalacze – zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie, przeciwdziałanie. Zasady postępowania z osobą pod wpływem środków psychoaktywnych” .	0	0		3 000	
	3. zakup pakietu bazowego materiałów kampanii na temat narkotyków i dopalaczy	1 820	2 460		2 460	
	4.Podnoszenie kwalifikacji osób z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.	2 000	2 000		2 000	
	5.Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds.Uzależnień (zgodnie z umową najmu użytkowania lokalu)	1 000	1 000		2 000	
4410	Delegacje pracownicze Szkolenia członków GKRPA	1 000	1 000	100%	1 000	100%
4700	Organizacja szkoleń, kursów, warsztatów i treningów dla członków GKRPA	1 000	1 000	100%	2 340	100%
RAZEM		34.380	16.880	49%	21 000	124,4%

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystroczycy Kłodzkiej

marcin Artur Bokor

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bystrzycy Kłodzkiej na rok 2017 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4a1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki z narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Bystrzycy Kłodzkiej

mgr Artur Polzora

